

Jak dzieci rozumieją emocje? Wnioski z badań nad rozpoznawaniem ruchów ciała

Rozpoznawanie emocji jest jedną z najważniejszych umiejętności społecznych, które rozwijamy już w pierwszych latach życia. Emocje odgrywają kluczową rolę w interakcjach społecznych, pomagają nam interpretować zachowania innych i reagować w odpowiedni sposób.

Badanie nad wrażliwością dzieci na ruchy ciała jako nośniki emocji rzuca nowe światło na to, jak małe dzieci uczą się tej umiejętności. Przyjrzymy się eksperymentowi, który zbadał zdolności dzieci w wieku 3 i 6 lat do interpretowania emocji wyrażanych w gestach i ruchach.

Metodyka badania – na czym polegało badanie?

Badanie wykorzystało punktowe wyświetlenia świetlne (PLD), które przedstawiają ruch ciała w postaci punktów świetlnych, eliminując szczegóły, takie jak wyraz twarzy czy kształt postaci. Dzięki temu uczestnicy musieli skupić się wyłącznie na analizie ruchu.

Dzieci oglądały nagrania przedstawiające dorosłych mężczyzn wykonujących ruchy wyrażające szczęście lub złość. Po obejrzeniu tych nagrań słuchały neutralnych słów: „szczęśliwy” lub „zły”. **Celem eksperymentu było sprawdzenie, czy dzieci potrafią zauważyć zgodność lub brak zgodności między ruchem ciała a znaczeniem słów.** Reakcje dzieci mierzono za pomocą elektroencefalografii (EEG), która pozwalała rejestrować potencjały wywołane (ERP) – wskaźniki aktywności mózgu podczas przetwarzania bodźców emocjonalnych i semantycznych.

Jak dzieci rozumieją emocje? Wnioski z badań nad rozpoznawaniem ruchów ciała

Kluczowymi komponentami były:

- N300, odpowiadający za wczesne przetwarzanie emocji w ruchu ciała.
- N400, wskazujący na przetwarzanie semantyczne, czyli rozbieżność między bodźcami wizualnymi a słuchowymi.

Wyniki badania

Już 3-letnie dzieci wykazały zdolność do rozpoznawania emocji na podstawie ruchów ciała. Ich reakcje na niespójność między ruchem a słowem (np. gesty wyrażające złość, a słowo „szczęśliwy”) były wyraźnie silniejsze, co sugeruje podstawową wrażliwość na brak zgodności emocjonalnej. W przypadku komponentu N300 zaobserwowano wyższe wartości amplitudy w odpowiedzi na niespójności, co potwierdza ich zdolność do rozróżniania emocji w ruchu.

U 6-latków wyniki były jeszcze bardziej znaczące. Komponent N400 wykazał, że dzieci w tym wieku szybciej i bardziej precyzyjnie reagują na niespójności między bodźcami wizualnymi i słuchowymi. To pokazuje, że z wiekiem zdolność przetwarzania semantycznego i emocjonalnego staje się bardziej zaawansowana.

Co to właściwie znaczy?

Badanie pokazało, że dzieci już od najmłodszych lat rozwijają wrażliwość na subtelne sygnały emocjonalne, takie jak ruchy ciała. W wieku 3 lat ich zdolność do interpretacji emocji jest na poziomie podstawowym, ale do 6. roku życia następuje znaczący rozwój, który umożliwia im bardziej świadome rozumienie emocji i ich kontekstów.

Jak dzieci rozumieją emocje? Wnioski z badań nad rozpoznawaniem ruchów ciała

Te wyniki mają ogromne znaczenie dla zrozumienia, jak dzieci uczą się budować relacje społeczne. Pokazują, że wczesne doświadczenia społeczne oraz interakcje z otoczeniem są kluczowe dla kształtowania zdolności do interpretowania emocji.

Jak wykorzystać w praktyce wyniki badania?

Rodzice, nauczyciele i terapeuci mogą wykorzystać te wyniki w praktyce. Zachęcanie dzieci do interpretowania emocji z różnych źródeł – twarzy, głosu, a także ruchów ciała – może wspierać ich rozwój społeczno-emocjonalny. Również w przypadku dzieci z trudnościami, takimi jak autyzm, wyniki te mogą pomóc w projektowaniu odpowiednich interwencji terapeutycznych.

Podsumowanie

Badanie nad zdolnością dzieci do rozpoznawania emocji z ruchów ciała pokazuje, jak złożony i dynamiczny jest rozwój społeczno-emocjonalny. Dzieci od najmłodszych lat uczą się reagować na subtelne sygnały płynące z otoczenia, a te umiejętności ewoluują wraz z wiekiem. Wyniki badań nie tylko pomagają zrozumieć, jak dzieci przetwarzają emocje, ale również dostarczają wskazówek, jak wspierać ich rozwój na każdym etapie życia.

Badania takie jak to otwierają nowe perspektywy w diagnozowaniu i wspieraniu dzieci, które mogą mieć trudności w przetwarzaniu emocji, i podkreślają znaczenie interakcji społecznych w procesie dojrzewania.

Źródło: Three- and six-year-old children are sensitive to natural body expressions of emotion w *Journal of Experimental Child Psychology* (Volume 224, December 2022, 105497)

Jak dzieci rozumieją emocje? Wnioski z badań nad rozpoznawaniem ruchów ciała

Zapraszam Cię
do mojego świata emocji!

Dołącz do platformy Emocji Moc
www.emocjimoc.pl

